

KAAPATUT
LAPSET RY

VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2021

Hyväksytty kevätkokouksessa 6.5.2022

TOIVOA TALON TÄYDELTÄ -

**Kaapatut Lapset ry:n Toivon Talolta tukea, tietoa ja neuvontaa
lapsikaappaustilanteissa ja niiden uhassa**

Sisällys

1. Yleistä	2
2. Tuki ja voimaannuttaminen	3
3. Kansalaistoiminta	4
4. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo.....	5
5. Viestintä	6
6. Visio	7
Liite 1 Lukuja vuoden 2021 yhteydenotoista	8
Liite 2 Lukuja näkyvyydestä vuodelta 2021	9

1. Yleistä

Kaapatut Lapset ry on vuonna 1997 perustettu valtakunnallinen kansalaisjärjestö, joka tarjoaa vertaistukea ja voimaannuttavaa toimintaa lapsikaappauksen kokeneille ja sen uhan alla tai keskellä kansainvälistä huoltokiistaa eläville perheille sekä neuvoo vanhempia näissä tilanteissa. Olemme Ensi- ja turvakotien liiton, Yhden Vanhemman Perheiden Liiton, Kansalaisareenan ja Missing Children European jäsen. Vuoden 2021 lopussa meillä oli 94 jäsentä.

Hallinnosta vastasi hallitus, jonka puheenjohtajana toimi Minna Husu Vantaalta. Hallituksessa oli viisi varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Varapuheenjohtajana toimi Virpi Järvenpää ja taloudenhoitajana Nora Dadi. Hallituksella oli yhdeksän kokousta ja niissä oli käsiteltyä 92 pykälää.

Heli Kivelä edusti meitä Ensi- ja turvakotien liiton (ETKL) liittohallituksessa. Virpi Järvenpää valittiin Yhden Vanhemman Perheiden liiton (YVPL) liittohallitukseen.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 10.4. etänä, siihen osallistui yhdeksän jäsentä. Sääntömääräisten asioiden lisäksi hyväksyttiin kestävän kehityksen sitoumus ja tuotiin tiedoksi uudet säännöt, joissa mm. muutettiin hallituksen toimikautta. Syyskokous pidettiin 10.10. Sopukassa Sipoossa Kokijasta toimijaksi -viikonlopun yhteydessä. Kokoukseen saattoi osallistua myös etänä. Osallistujia oli 12. Sääntömääräisten asioiden lisäksi päätettiin purkaa Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahasto 31.12.2021 ja hyväksyttiin päivitetty toimintalinja. Hallitus veloitettiin päivittämään säännöt, joiden mukaan tapahtumista peritään osallistumismaksuja.

Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talolla Helsingin Malmilla työskenteli kolme vakinaista työntekijää: toiminnanjohtaja, suunnittelija sekä järjestösihteeri. Lisäksi tammi-huhtikuussa meillä oli Paikka auki -työntekijä, joka jatkoi osa-aikaisena projektityöntekijänä elokuulle. Toimitilamme on vuokrattu Kalatalouden Keskusliitolta. Työterveydestä huolehtii Terveystalo. Työntekijät antoivat viikoittain hallitukselle raportin ajankohtaisista asioista.

Veikkaus Oy on tärkein rahoittajamme. Saimme avustusta myös Helsingin, Espoon, Tampereen ja Vantaan kaupungeilta, koska valtaosa yhdistyksen toimintaan osallistuvista asuu näissä kaupungeissa. Meitä avustivat myös Alli Paasikiven säätiö (verkkokoulutus ammatillisille), Stiftelse 7:nde mars fondet -säätiö (nuorten viikonloppu) ja Tradeka (suunnittelijan koulutus kansainväliseksi lapsikaappaussovittelijaksi).

Vuonna 2021 koronavirus esti monia tapahtumia. Onnistuimme kuitenkin täyttämään toimintasuunnitelman lähes sellaisenaan. Osa tapahtumista siirrettiin verkkoon. Näistä lisää alla.

Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahastolla oli rahankeräyslupa. Toiminnanjohtaja toimi rahaston asiamiehenä. Päätökset avustuksista teki hallitus hakemusten perusteella. Syyskokouksessa päätettiin lopettaa tukirahasto ja loput varat jaettiin 31.12.2021.

2. Tuki ja voimaannuttaminen

Kriisissä olevat perheet kaipaavat yhtä paikkaa, josta saada neuvoja prosessin eri vaiheissa. Samalla he saavat mahdollisuuden vertaistukeen. Kerätyn palautteen mukaan yhdistyksen toiminta on auttanut kestävämpään tilannetta ja eteenpäin ongelmien ratkaisussa.

Lähipiiriin ihmisten voi olla vaikea ymmärtää, millaista tukea lapsikaappauksen kokenut tai vaikeaa monikulttuurista huoltokiistaa käyvä vanhempi tarvitsee. Toisaalta lähipiiriin tuen tarjoamista saattaa estää myös pelko perheen sisäisiin asioihin puuttumisesta. Sosiaalinen tuki on kuitenkin selviytymisen kannalta erittäin tärkeää. Vertaisilta saa ymmärrystä omaan tilanteeseen – myös yksinäisyyden kokemuksiin, joita tilanne aiheutti.

Pidämme yllä toivoa asioiden selkenemisestä. Tuen ja neuvonnan avulla vanhemmat voimaantuvat ja saavat tukea ja tätä kautta torjumme yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Toivon myötä vanhempien jaksaminen paranee ja myös kyky ottaa lapset huomioon huoltokiistoissa, mikä auttaa lapsia selviytymään.

Toivon Talon työntekijöiden antamassa neuvonnassa on myös aina vahva tukea antava piirre. Päivitämme toimintalinjan vuosittain ja sen mukaan pyrimme ohjaamaan yhteistyövanhemmuuteen. Vuonna 2021 lanseerasimme myös ETKL:n Turvassa-hankkeen ja Ero lapsiperheessä -työn kanssa yhteistyössä käsitettä rinnakkaisvanhemmuudesta.

Toimintamme keskittyy pääkaupunkiseudulle, mutta niin myös monikulttuuriset perheet (Helsingin kasvu nojaa vieraskielisiin). Pääkaupunkiseudun 14 kunnassa asuu yli neljännes Suomen väestöstä. Helsingin alkuvuoden 2019 väestönlisäyksestä yli 4/5 johtui muuttoliikkeestä. Joka toinen muuttaja puhui äidinkielenään jotain muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Koko 2000-luvun Helsingin nettomuuttovoitosta 85 prosenttia on ollut vieraskielisten muuttamista. Ennusteen mukaan neljännes helsinkiläisistä on vieraskielisiä vuonna 2035. Vantaalla puolestaan puhutaan yli 100 kieltä.

Kahdenkeskisiä vertaissuhteita solmittiin 19, joka on hieman vähemmän, kuin oli suunniteltu, mutta enemmän kuin muutamana edeltävänä vuonna. Vertaistukea saa myös verkossa, jossa on kuusi Messenger/WhatsApp-ryhmää. Tukinetissä kokeiltiin järjestää ryhmächat kaksi kertaa kuukaudessa kevään aikana, mutta tämä toiminta ei saanut yhteydenottajia. Sen sijaan Apua eroon -chatissa oli paljon kävijöitä. Päivystimme kaksi kertaa viikossa ja lisäksi meillä oli oma teemachat kerran viikossa. Keskusteluja käytiin 141.

Saimme uudeksi yhteistyökumppaniksi Suomi-seuran, jonka järjestämässä virtuaalisessa Suomi-kylässä meillä oli chat ja paneelikeskustelu ulkomailla asuville suomalaisille.

Vapaaehtoiset hoitivat vertaistukipuhelinta viikonloppuisin ja arkipyhinä.

Helsingissä toimii ryhmä nimeltään Moku-olkkari, jossa monikulttuurisen eron kohdanneet vanhemmat voivat tavata toisiaan. Se kokoontui kuukausittain sekä etänä että kasvotusten, korona-tilanteesta riippuen. Tapaamispaikaksi muuttui Itä-Helsinki. Työntekijän pariksi löytyi vapaaehtoinen vetäjä. Kaksi muuta suunniteltua ryhmää eivät saaneet osallistujia.

Vertaistukea saa myös yhdistyksen tapahtumissa, joita olivat:

Keväällä:

- taideterapeutin vetämä voimalauantai etänä,
- jäsenten tapaaminen Turussa
- vertaisfoorumi eron jälkeisestä vanhemmuudesta, etänä

Kesällä:

- Paneelikeskustelu ja chat virtuaalisessa Suomi-kylässä
- Nuorten ja heidän vanhempiensa viikonloppu Ystävyyden majatalossa Kruusilassa
- Voimaantumisviikonloppu Itä-Suomessa
- jaoimme 40 Lintsirannekettä

Syksyllä:

- verkkokeskustelu yhdessä Perhe maailmalla -hankkeen kanssa
- Kokijasta toimijaksi -viikonloppu Sopukassa Sipoossa
- Vapaaehtoisten virkistysviikonloppu kylpylässä Lohjalla
- jouluretki Krapin joulupuistoon Tuusulassa

Osallis—tumiskertoja näihin tapahtumiin oli yhteensä lähes 160.

Yllä mainittujen lisäksi toiminnanjohtaja päivysti Espoon ja Keravan eron ensiapupisteillä.

Toimintamme tuloksena vanhempien ja sitä kautta myös lasten toivo pysyy yllä, hyvinvointi lisääntyy, perheet verkostoituvat ja syrjäytyminen vähenee. Voimavarojen kasvaessa tuen myötä, vanhempien kyky asettua lapsen asemaan vahvistuu ja yhteistyövanhemmuuden mahdollisuudet osataan nähdä ristiriitojen takaa. Vanhemmat pysyvät työkykyisinä ja lasten mielenterveysongelmat vähenevät.

3. Kansalaistoiminta

Uusien yhteydenottojen ja toiminnan piiriin jäävien vanhempien määrän kasvaessa kasvaa myös tarve vertaistukeen ja yhteistapaamisiin. Yhdellä vertaisella voi olla samaan aikaan korkeintaan kolme tuettavaa. Uusia vertaisia on siis saatava mukaan ja jo mukana olevien jaksamisesta huolehdittava ja tarjottava heille tilaisuuksia tavata toisiaan. Tarjoamme polun kokijasta toimijaksi eli vaikeasta elämäntilanteesta selvinneeksi toisten tukijaksi.

Vapaaehtoisillamme on selkeät ohjeet ja säännöt. Humakin opinnäytetyöntekijä päivitti vapaaehtoistyön oppaan. Vertaisen opas päivitettiin joulukuussa 2020, joten se ei tarvinnut päivitystä. Oppaat ovat vapaasti löydettävissä nettisivuilla.

Toteutuneita vapaaehtoistehtäviämme olivat:

- vertaistuki: vuoden aikana saimme neljä uutta. Aiemmista jatkoi 26.
- puhelinpäivystys viikonloppuisin ja arkipyhinä, seitsemän päivystäjää.
- somekummi, joita saimme yhden
- oman tarinan kirjoittaminen, molemmissa Toivo-lehdissä oli yksi
- kokemusasiantuntijat, joita vuoden lopussa oli kaksi
- käännöstyöt. Saimme nettisivuillemme kaksi uutta käännöstä.

- lisäksi oli satunnaisia vapaaehtoistehtäviä, kuten kuljetusta, lastenhoitoa, ja sukkienvuorokutomista lapsillemme.

Vuoden aikana meillä oli 38 aktiivista vapaaehtoista, jotka tekivät lähes 3000 vapaaehtois-tuntia yhdistyksen hyväksi.

Järjestimme kokijasta toimijaksi viikonlopun, jossa rekrytoitiin uusia ja innostettiin jo toimi-via vapaaehtoisia. Syksyllä vapaaehtoiset virkistyivät kylpylässä. Tietoa he saivat Vertais-postin kautta.

4. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talon

Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talon keskeisiä tehtäviä ovat neuvominen, tiedotus, yhteis-työ eri tahojen kanssa, vertaistuen ja vapaaehtoistyön koordinointi sekä jäsenperheiden syrjäytymistä ehkäisevän ja heitä voimaannuttavan toiminnan järjestäminen ja kehittämi-nen. Uutena toimintana tuli mukaan vaikeiden kansainvälisten huoltokäytäntöjen ja lapsikaap-pausten sovittelu.

Vuosi 2021 oli ennätysellinen uusien yhteydenottajien määrässä, joten neuvontatyö vei paljon aikaa. Uusia yhteydenottajia oli 115. Kaikkiaan neuvonnan piirissä oli yli 160 per-hettä ja yhteydenottoja lähes 2300. Näistä lisää liitteessä.

Toivon Talolla työskenteli kolme täysiaikaista työntekijää ja lisäksi yksi Paikka auki -työnte-kijä tammi-huhtikuun. Vakinaiset työntekijät ovat toiminnanjohtaja, suunnittelija ja järjestö-sihtööri. Ammattilaisille suunnatun verkkokoulutuksen laatimiseen palkkasimme työnteki-jän kolmeksi ja puoleksi kuukaudeksi Alli Paasikiven säätiön tuella. Koulutuspaketin aluksi tehtiin verkkokysely ammattilaisille heidän osaamistarpeistaan. Vastauksia saatiin 74.

Suunnittelijamme valmistui kansainväliseksi lapsikaappaussovittelijaksi Tradekan tuella. Lisäksi hän kävi ETKL:n järjestämät kurssit, joiden jälkeen voi kouluttaa niin vertaistukijoita kuin kokemusasiantuntijoita. Molemmat koulutukset järjestetään keväällä 2022.

Järjestösihtööri aloitti oppisopimuskoulutuksen, johon sisältyvät osiot kirjanpidosta ja palk-kahallinnosta. Lisäksi hän kävi yhdistysviestijäkoulutuksen, koska viestintä siirtyi hänen toimenkuvansa osaksi. Hän osallistui myös vapaaehtoistyön johtamisen kurssille, ja kävi Nuorten akatemian järjestämän Mahis-kurssin, vaikka emme tänä vuonna saaneetkaan nuoria innostumaan oman toiminnan kehittämiseen.

Toiminnanjohtaja oli mukana useissa verkostoissa, joissa seurattiin sote-muutosta ja jär-jestöjen asemaa niissä.

Työntekijät osallistuivat molempiin Missing Children European yleiskokouksiin ja kansalais-areenan kokouksiin. Olimme myös mukana MCE:n strategian luomisessa. ETKL:n ja YVPL:n liittokokouksissa meitä edustivat vapaaehtoiset.

Yhteistyötahoistamme olimme tehneet Familia ry:n kanssa aiesopimuksen BELingual-hankkeesta ja toiminnanjohtaja osallistui sen kehittäjäryhmiin. Myös Amal ry:n kanssa yh-teistyö oli tiivistä ja koulutimme heidän yhteisölähettämiään. Syksyllä tapasimme pitkästä aikaa kasvokkain keskusrikospoliisin, oikeusministeriön ja ulkoministeriön työntekijöitä.

Annoimme lausunnot oikeusministeriölle Bryssel (Ila) -asetuksen muuttamisen vaatimista kotimaisista lainsäädäntömuutoksista ja ulkoministeriölle konsulipalvelulain muuttamisesta sekä Euroopan unionille uhridirektiivin seurannasta.

Toivon Talolla oli kaksi harjoittelijaa ja kaksi opinnäytetyöntekijää. Kirsi Anttila toteutti pitkään hautuneen haaveen luoda verkkosivu perheen perustamista ulkomaille suunnitteleville. Katariina Heinonen päivitti vapaaehtoistyön oppaamme. Harjoittelija Vilma Aarnikoivu kehitti kyselyn monikulttuurisen eron kokeneille vanhemmille. Sitä hyödynnetään keväällä 2022 yhteistyössä ETKL:n Ero lapsiperheessä -työn kanssa. Tuloksia esitellään muun muassa Erofoorumissa.

5. Viestintä

Jäsenille, yhteydenottajille ja sosiaalisen mediamme seuraajille viestitämme omasta toiminnastamme kuten tapahtumista ja julkilausumista. Välitämme tietoa lapsikaappauksesta, sen uhasta ja uhan torjunnasta, eropalveluista ja lapsen edusta ja asemasta vanhempien välisessä ristiriidassa. Otamme viestinnässä huomioon yhdistyksemme valtakunnallisuuden.

Ammattilaisille ja muille kiinnostuneille välitämme tietoa lapsikaappaustapausten ratkaisuista, lapsikaappaustilastoja sekä tarjoamastamme neuvonnasta ja tuesta.

Tiedotuksen molemmat pääkohteet ovat kannaltamme tärkeitä.

Someviestintään toivomme mukaan myös vapaaehtoisia.

Viestintä ulospäin

Vuonna 2021

- olimme esillä Ylen ja MTV:n verkkosivuilla.
- toiminnanjohtaja oli mukana Ylen aamu-tv:ssä.
- paikallislehtien lisäksi Helsingin Sanomat, Ilta -Sanomat (4 kertaa) ja Iltalehti tekivät jutun lapsikaappauksista ja Suomi-seuran lehti artikkelin ulkosuomalaisille.
- hallituksemme jäsen Nora Dadin kaappausta käsiteltiin Kadonneet-TV-sarjassa. Asiantuntijana haastateltiin toiminnanjohtajaa.

Linkkejä julkaisuun on liitteessä 2.

Koronan takia erilaiset messutapahtumat ja foorumit oli peruttu, joten emme päässeet sellaisiin esittelemään toimintaamme. Järjestimme kuitenkin oman webinaarin ammattilaisille. Osallistujia oli 70.

Aloitimme uuden verkkojulkaisun Verkostopostia, joka on tarkoitettu kohdeperheidemme kanssa työskenteleville tahoille. Sillä on 65 tilaajaa.

Päivitetuille Internet-sivuillemme tuli osio perheen perustamista ulkomaille suunnitteleville. Lisäksi saimme lyhyet infotekstit viroksi ja espanjaksi vapaaehtoisten käentäminä. Suunnittelija esitteli vertaistukitoimintaamme kansalaisareenan julkaisussa Vertaistuen moninaisuus.

Viestintä lähipiirille

Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä painettu tiedotteemme Toivo (postitetaan 174 vastaanottajalle) lähetetään jäsenille ja yhteistyötahoille ja julkaistaan myöhemmin verkossa. Jokainen jäsen saa halutessaan Ensi- ja turvakotien liiton Enska-lehden ja Yhden Vanhemman Perheiden Liiton Muuttuva perhe -lehden ja niissä Toivon Talo tiedottaa yhdistyksen asioista.

Tiedotamme omista ja yhteistyökumppaniemme tapahtumista sosiaalisessa mediassa, sähköpostitse kuukausitiedottein (200 vastaanottajaa) ja erillisin tapahtumailmoituksin. Vertaiset saavat tietoa myös kolme kertaa vuodessa ilmestyvän sähköisen Vertaispostin kautta (45 vastaanottajaa).

Meillä on kattavat kotisivut ja ajankohtaisista asioista tiedotamme myös Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä. Lisäksi jäsenille ja vertaisille on omat suljetut Facebook-ryhmät.

6. Visio

Vuonna 2020 aloimme toteuttaa uutta strategiaa. Sen mukaan visiomme on:

Yhdistystasolla:

Vuonna 2024 Kaapatut Lapset ry on kansallisesti ja kansainvälisesti yhä tunnustetumpi lasten oikeuksia puolustava järjestö, joka neuvoo ja tukee vanhempia, joiden lapsi tai lapset on kaapattu tai ovat kaappausuhan alla. Yhdistys tarjoaa tukea kaapattuina olleille lapsille, myös heidän aikuistuttuaan. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talolta kaapatun lapsen vanhempi saa intensiivistä tukea pahimman kriisikauden yli. Toivoa tuova tuki ulottuu maailman ääriin.

Toivon Talo on laajentunut paikaksi, jossa kaapatun lapsen vanhempi voi fyysisesti oleilla pahimman kriisin yli henkilökunnan ja vapaaehtoisten tukemana ja ohjatusti palata kotiinsa vertaistuen kannattelemana.

Yhteiskunnan tasolla:

Vuonna 2024 niin kaapatujen lasten kuin heidän vanhempiensakin kriisihoito ja jälkihuolto on kunnossa koko maassa ja pitkittyneen kaappausuhan aiheuttama trauma tunnistetaan. Lapsikaappauksia sovitellaan järjestelmällisesti Kaapatut Lapset ry:n ja muiden Missing Children European sovittelijoiden avulla.

Liite 1 Lukuja vuoden 2021 yhteydenotoista

Uudet yhteydenotot

Uudet yhteydenotot koskivat 115 perhettä ja yli 150 lasta.

Valtaosa yhteydenotoista koski vaikeita kansainvälisiä huoltokiistoja, kuten kaappausuhkaa (64 %). Reilu neljännes (29 %) koski lapsikaappauksia. Vain 9 yhteydenottoa koski joltain asiaa, joka ei varsinaisesti kuulunut meille.

Yhteydenotoista 70 % oli äidin asialla. 65 % yhteydenotoista koski kantasuomalaisen asiaa. Silloin, kun yhteydenotto tuli maahanmuuttajalta tai hänen puolestaan, niin yleisin lähtömaa oli Irak, sitten Venäjä ja Viro.

Uudet yhteydenottajat olivat pääasiassa perheiden vanhemmat itse tai heidän läheisensä. 17 % yhteydenotoista tuli joltain perheen kanssa työskentelevältä taholta.

Puhelin on yhä ylivoimainen tapa ottaa yhteyttä, näin teki 84 %. Muut tavat olivat sähköposti, chat ja Internetsivuillamme oleva lomake.

Kaikkiaan meillä oli yhteydenottoja substanssiasiamme lähes 2300.

Kohtaamiset

Vuonna 2021 kohtasimme kaikkiaan 163 vanhempaa tai hänen läheistään eli näin monta perhettä sai apua meiltä. 73 % perheistä oli sellaisia, joissa äiti oli yhteydessä meihin.

Olimme lapsikaappausasioissa ja niiden ehkäisyssä suoraan yhteydessä 101 ammattilaisen kanssa. Ammattilaiseksi katsomme sellaiset työntekijät, jotka työskentelevät kohdeperheidemme kanssa, kuten sosiaalityöntekijät, poliisi, ministeriöiden lakimiehet, muiden järjestöjen työntekijät ja asianajajat. Keväällä oli koulutus 42 koulukuraattorille ja webinaarissa 25.5. oli 72 ammattilaisosallistujaa. Kohtasimme siis 215 ammattilaista suoraan.

Muita kohtaamisia, kuten vertaiset, toimittajat ja ammattilaiset, jotka eivät yleensä tee työtä kohdeperheidemme kanssa, oli 79 eri henkilön kanssa.

Vuoden mittaan olimme siis suoraan tekemisissä 473 henkilön kanssa omassa tärkeässä asiassamme.

Liite 2 Lukuja näkyvyydestä vuodelta 2021

Verkkosivut

Verkkosivuillamme oli lähes 20 % enemmän sivun katseluita (15665 katselua) vuonna 2021 kuin vuonna 2020. Lähes 90 % kävijöistä oli uusia ja vain 12 % käyttäjistä palasi sivulle. Kävijöistä kerätyn tiedon mukaan noin 30 % ei käyttänyt ensimmäisenä kielenään suomea. Etusivun jälkeen vierailuin sivu oli ”Apua” (1859 katselua), joten avun tarve on verkkosivujen osalta ilmeinen. ”Tietoa”-sivu ja sen alisivu ”Lapsikaappaus”(yhteensä 1246 katselua) keräsivät myös katseluita. Myös yhteystietomme, tieto eri kielillä (”Languages”) ja kokemukset ja kysymykset -sivut kiinnostivat (582 ja 530 katselua).

Sosiaalinen media

Facebook

tykkäykset 749 (Naiset 78,6 %, miehet 21,4 %)
Sivulla käyneitä 904

Instagram

Seuraajat 593 (naiset 89,6 %, miehet 10,4 %)
profiilia katsottu 431

Twitter

seuraajat 299
Twiittien näyttökerrat 11800

Mediassa

<https://yle.fi/uutiset/3-11961329> Jasmin yritti turhaan saada viranomaiset uskomaan, että hänen tyttärensä on vaarassa – sitten tuli puhelu, jota hän oli pelännyt 9 vuotta

<https://areena.yle.fi/1-50873245> Miten lapsikaappauksia voitaisiin estää? (Ylen aamu-tv)

<https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008213037.html> Suomessa useita kymmeniä lapsikaappaustapauksia vuodessa – ”Venäläiset vetävät räikeästi kotiinpäin”

<https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/835923d8-685a-4d83-b105-5d922faeded2> Sofia

<https://www.iltalehti.fi/ulkomaat/a/b7942b59-d8b6-4a59-bd10-d3b24ffac939> Maailmassa on satoja kadonneita lapsia

<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tapion-vaimo-vei-perheen-vauvan-japaniin-ja-katkaisi-kaikki-valit-isa-ja-tytar-tapasivat-udestaan-kaheksan-vuotta-myohemmin/8176336#gs.onuhi7> Tapion vaimo vei vauvan Japaniin

<https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008213044.html> Rikkinäiseksi riistetty. Jukka

<https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008213036.html> Oikeusministeri myöntää lasten vieraanuttamisen olevan todellinen ilmiö – asiantuntijat maalaavat karun kuvan huoltajuuskiistoista